

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра теорії та методики фізичного виховання**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
Голова науково-методичної
ради

Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«14» березня 2025 р.

**ПИТАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ ЗА ФАХОМ З
ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ; ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація: 014.11 Фізична культура

Освітня програма: Середня освіта (фізична культура)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Форма навчання: денна/заочна форми навчання/скорочений термін

ПОГОДЖЕНО

на засіданні

науково-методичної ради

факультету фізичного виховання та спорту

Голова НМР

Сергій ГОЛЯКА

«13» березня 2025 р., протокол № 7

Івано-Франківськ – 2025 р.

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичного
виховання Протокол № 5 від 03 грудня
2024 р.

Завідувач Юрій ГРАБОВСЬКИЙ

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки, психології й освітнього
менеджменту імені проф. Є. Петухова
Протокол № 4 від 13 грудня 2024 р.

Завідувачка Людмила ПЕРМІНОВА

Питання до атестації на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з педагогіки

1. Форми організації процесу навчання, їх загальна характеристика та генеза розвитку в історії освіти.
2. Класно-урочна система навчання, її форми, структура, види занять у школі. Особливості й ознаки класно-урочної системи навчання.
3. Сучасний урок, його типи, структура, науково-методичне й організаційно-педагогічне забезпечення підготовки й проведення уроку.
4. Сучасні тенденції розвитку системи освіти і навчання, інноваційний тип навчання, його основні риси й підходи у навчанні.
5. Актуальні питання дидактики на сучасному етапі розвитку освіти в Україні, інноваційні підходи до організації процесу навчання в сучасній школі
6. Стилi навчання: репродуктивний, творчий, емоційно-ціннісний, емоційно-імпрровізаційний, емоційно-методичний, розмірковувально-імпрровізаційний, розмірковувально-методичний та ін. Особливості їх використання вчителем.
7. Перевірка та оцінка результатів навчання, види контролю знань учнів, методи і форми контролю.
8. Дидактичні і психологічні вимоги до перевірки знань учнів. Дидактичні і психологічні вимоги до запитань вчителя.
9. Технології процесу навчання. Вибір технологій в системі сучасної шкільної освіти.
10. Види навчання: проблемне, програмоване, індивідуалізоване, модульне, комп'ютерне та ін, технології їх запровадження.
11. Сутність навчання, його структура, види навчання. Теорія й практика навчання у педагогічній системі Василя Сухомлинського.
12. Генеза розвитку поняття «дидактика» в історії світової наукової думки, її основні категорії. Ян Амос Коменський - засновник наукової дидактики.
13. Структура, зміст, методи, етапи педагогічного дослідження. Сучасні вимоги до педагогічного дослідження.
14. Види педагогічної діяльності, професійні функції педагога в реалізації сучасних освітніх концепцій. Особливість педагогічної діяльності.
15. Педагогіка співпраці в історичному вимірі педагогічної науки. Педагогіка партнерства у Концепції «Нова українська школа» (2016 р).
16. Сутність і структура педагогічної діяльності. Педагогічне спілкування – основа успішності реалізації сучасної освітньої парадигми.
17. Планування виховної роботи в закладі освіти в сучасному науковому менеджменті. Основи наукового менеджменту в закладах освіти: сучасні підходи та вимоги.
18. Соціалізація особистості в сім'ї. Виховання дітей в сім'ї в умовах сьогодення, спільна робота сім'ї та школи у вихованні дітей.

19. Сутність процесу виховання, його структурні компоненти, мета, характер, суб'єкти виховного впливу.
20. Основні компоненти виховного процесу: цільовий, змістовий, операційно-діяльнісний, аналітико-результативний. Виховний простір, середовищний підхід у вихованні.
21. Класний керівник – організатор виховної роботи з учнями: функції, напрями, форми роботи, планування та ін. Робота вчителя з організації учнівського колективу, реалізація партнерського підходу в освітньому процесі школи.
22. Напрями і зміст виховання в структурі освітнього процесу, їх класифікація. Особливості патріотичного виховання в умовах сьогодення.
23. Виховання як інститут соціалізації особистості. Виховання дітей в кризових (конфліктних) ситуаціях.
24. Зміст, мета, складові і напрями сучасного українського виховання. Етнопедагогіка в системі шкільної освіти. Форми організації виховання в освітньому процесі школи та позашкільного закладу освіти, їх класифікація, спільна робота з реалізації сучасних завдань соціалізації дітей.
25. Сучасні технології виховної діяльності, складові таких технологій, чинники успішності, техніка виховання (виховна технологія) у роботі класного керівника з дітьми.
26. Напрями і форми використання народної педагогіки у виховній роботі школи, закладу позашкільної освіти
27. Шляхи і форми організації виховного процесу на основі сучасних принципів виховання. Реалізація гуманістичних відносин у педагогічній діяльності.
28. Організаційно-педагогічне й науково-методичне забезпечення ефективного використання методів виховання в освітньому процесі шкіл України. Управління в освіті: законодавство, принципи, методи. Організаційна й корпоративна культура сучасної школи. Організація громадського самоврядування в освіті.
29. Особливості процесу виховання дітей в різних інститутах соціалізації. Соціалізація дитини в умовах спільної роботи інститутів соціалізації (школи, дошкільних закладів, позашкільних закладів). Провідні методи та форми сімейного виховання.
30. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою. Робота класного керівника з сім'ями, які мають дітей з особливими освітніми потребами.

**Питання до атестації на здобуття
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з психології**

1. Психологія як наука. Поняття, принципи та методи психології.
2. Загальна характеристика психіки. Психічні явища як предмет психології.
3. Психіка як об'єкт психології. Співвідношення суб'єктивної та об'єктивної реальності.
4. Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування.
5. Психологія в системі наук. Характеристика галузей психології. Фундаментальна та прикладна психологія.
6. Особистість як загальна психологічна характеристика. Співвідношення понять "індивід", "особистість", «індивідуальність», «надособистість».
7. Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості.
8. Вікова періодизація психічного розвитку особистості. Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості.
9. Психоаналітична теорія З.Фрейда. Теорія особистості за К.Г. Юнгом. Архетипи колективного несвідомого.
10. Гуманістична психологія А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом.
11. Поняття темпераменту. Вчення про темперамент. Типи темпераменту.
12. Поняття характеру. Вчення про характер.
13. Генетичні властивості від задатків до здібностей. Рівні здібностей.
14. Когнітивна сфера особистості. Відчуття і сприймання. Процеси пам'яті. Психологічні особливості уваги та уяви.
15. Афективна сфера особистості. Форми переживання емоційних станів людини. Класифікація емоцій та почуттів. Теорія К. Ізарда. Класифікація почуттів за Б. Додоновим.
16. Поняття про учіння, набування та навчання. Характеристика і особливості навчальної діяльності.
17. Специфіка навчальної мотивації та особливості її формування.
18. Педагогічне спілкування: структура, стадії, стилі спілкування.
19. Психологічні вимоги до особистості вчителя
20. Поняття юності. Проблема юнацької субкультури. Формування світогляду. Професійний вибір та життєві цілі.

Питання до атестації на здобуття ступеня вищої освіти "бакалавр" з теорії та методики фізичного виховання

1. Предмет теорії фізичного виховання і її місце в системі наукових знань.
2. Джерела виникнення і етапи розвитку теорії фізичного виховання.
3. Вихідні поняття теорії фізичного виховання: фізична культура, фізичний розвиток, фізичне виховання.
4. Основи української національної системи фізичного виховання.
5. Мета і завдання фізичного виховання.
6. Інтелектуальний розвиток учнів у процесі фізичного виховання.
7. Моральне виховання учнів у процесі фізичного виховання.
8. Виховання волі у процесі занять фізичними вправами.
9. Фізичне і господарсько-трудове виховання учнів.
10. Вплив занять фізичними вправами на естетичне виховання учнів.
11. Соціально-педагогічні принципи побудови процесу фізичного виховання.
12. Загальнопедагогічні принципи у фізичному вихованні
13. Дидактичні принципи побудови занять у процесі фізичного виховання: принцип міцності і прогресування; принцип безперервності; принцип циклічності.
14. Характеристика засобів фізичного виховання.
15. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання. 16. Класифікація фізичних вправ.
17. Допоміжні засоби фізичного виховання.
18. Зміст та форма фізичних вправ.
19. Техніка фізичних вправ: визначення, поняття, основа, визначальна ланка і деталі техніки; фази рухів.
20. Характеристики рухів: просторові характеристики; часові характеристики рухів; просторово-часові характеристики; динамічні та ритмічні характеристики.
21. Утворення ефектів фізичних вправ. Поняття «ефект» фізичних вправ.
22. Характеристика процесів зміни в організмі під впливом фізичних вправ: робоча фаза; фаза відносної нормалізації; редуційна фаза; кумулятивний ефект.
23. Загальна характеристика фізичного навантаження.
24. Відпочинок між фізичними навантаженнями як фактор оптимізації тренуючих впливів.
25. Негативний вплив фізичного навантаження на стан фізичної підготовленості та здоров'я людини. Адаптація організму до навантаження.
26. Визначення поняття: «метод», «методичний прийом», «методика», «методичний підхід».
27. Практичні методи фізичного виховання.
28. Загально-педагогічні методи в фізичному вихованні: вербальні методи: розповідь, пояснювання, інструктування, вказівки, команди, оцінки.

29. Загально-педагогічні методи в фізичному вихованні: методи демонстрації, методи наочності.
30. Характеристика ігрового та змагального методу навчання.
31. Поняття про рухові вміння та навички, їх відмінні риси; механізм формування рухових вмінь та навичок.
32. Структура (етапи) процесу навчання рухових дій.
33. Етап розучування рухових дій: завдання, засоби, методи, характерні помилки.
34. Етап закріплення рухових дій: завдання, засоби, методи, характерні помилки.
35. Етап удосконалення рухових дій: завдання, засоби, методи, характерні помилки.
36. Загальна характеристика фізичних якостей людини. «Перенос» фізичних якостей.
37. Сила та її прояв у руховій діяльності: визначення поняття, фактори, що обумовлюють її прояв, види силових здібностей.
38. Методика розвитку силових якостей у школярів. Вікова динаміка природного розвитку сили.
39. Швидкість та її прояв у руховій діяльності: визначення поняття, фактори, що обумовлюють її прояв, види швидкості.
40. Методика розвитку швидкості у школярів. Вікова динаміка природного розвитку швидкості.
41. Координаційні здібності та їх прояв у руховій діяльності: визначення поняття; фактори, що обумовлюють їх прояв; види координаційних здібностей.
42. Методика розвитку координаційних здібностей у школярів. Вікова динаміка природного розвитку координаційних здібностей.
43. Гнучкість та її прояв у руховій діяльності: визначення поняття, фактори, що обумовлюють її прояв, види гнучкості.
44. Методика розвитку гнучкості у школярів. Вікова динаміка природного розвитку гнучкості.
45. Витривалість та її прояв у руховій діяльності: визначення поняття; фактори, що обумовлюють її прояв; види витривалості.
46. Методика розвитку витривалості у школярів. Вікова динаміка природного розвитку витривалості.
47. Характеристика «колового» методу виховання фізичних якостей.
48. Загальна характеристика форм організації занять.
49. Урок фізичної культури як основна форма фізичного виховання; значення, характерні особливості, структура, типи і види.
50. Характеристика позакласних та позашкільних форми занять фізичними вправами.
51. Форми організації учнів на уроці та способи виконання вправ.
52. Педагогічний контроль у фізичному вихованні у школі. Значення, види контролю, їх характеристика.
53. Педагогічний аналіз уроку: складання хронокарти уроку та графіку

- пульсометри.
54. Загальна характеристика навчальної програми з фізичної культури в ЗЗСО.
 55. Характеристика варіативного компоненту навчальної програми з фізичної культури в ЗЗСО.
 56. Характеристика інваріативного модулю навчальної програми з фізичної культури в ЗЗСО.
 57. Оцінювання навчальних досягнень учнів.
 58. Індивідуальний та диференційований підхід у фізичному вихованні.
 59. Перспективне, етапне, короткотермінове планування в школі, в спортивній секції.
 60. Методика складання конспекту уроку.
 - 61-90. Методика навчання техніки фізичних вправ з різних модулів навчальної програми.
 - 91-120. Методика розвитку фізичних якостей учнів на уроках фізичної культури.

Гарант ОП

Інна ГОРОДИНСЬКА